

[Time: 2 Hours 30 Minutes]

[Marks: 75]

All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

Use case laws wherever required. आवश्यक तेथे केस कायदे वापरा.

Q1. Answer the following in two to three sentences. (Any 6) 12

- What is waiver of law of tort?
नुकसान भरपाई कायद्या अंतर्गत सोडून देणे म्हणजे काय?
- What does 'Actio personalis moritur cum persona' mean?
आक्षिओ पर्सनालीस मोरीटर कम परसोना म्हणजे काय?
- What is meant by liability by ratification?
मंजूरीने जबाबदारी म्हणजे काय?
- What are general and special damages in law of Tort?
नुकसान भरपाई कायद्या अंतर्गत सामान्य आणि विशेष नुकसान म्हणजे काय ?
- What is maiming?
अक्षम करणे म्हणजे काय ?
- How the trespass to land be committed?
जमिनीवर अनधिकृत प्रवेश कशा प्रकारे करता येतात ?
- Who is a complainant according to consumer protection Act 2019? ग्राहक संरक्षण कायद्या अंतर्गत तक्रारदार कोण असतो ?
- Name the Consumer Protection Councils and their objects.
ग्राहक संरक्षण सामितींचि नावे व उद्देश्य सांगा

Q2. Write notes on (any 2) टिपा लिहा (कोणतेही 2) 12 marks

- Powers and functions of Central Authority.
केंद्रीय ग्राहक संरक्षण प्राधिकरण ची कार्ये व अधिकार
- Difference between Tort and Breach of Contract
अपकृत्य व कराराचा भंग ह्यातील फरक
- Deceit.
कपट.
- Trespass ab initio
सुरवाती पासून अतिक्रमण

Q3. Solve the following (any 2) कोणत्याही दोन परिस्थितीजन्य प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 12 marks

- a. Bhanudas's bull , which was tied in the cowshed, escaped unknowingly. The bull ate the corn in Rama's field and destroyed the field. Rama tied the bull in his own field. Bhanudas claimed Rama to have driven away the bull.

गोठ्यात बांधलेला भानुदासचा बैल नकळत सुटला . बैलाने रामाच्या शेतातील कणसे खाल्ली व शेताची नासधूस केली. रामाने बैलाला स्वतःच्या शेतात बांधून ठेवले . भानुदासने रामावर बैल पळवण्याचा दावा केला.

1. State defences available to Rama.

रामाच्या बचावाचे मुद्दे सांगा.

2. Whether Bhanudas has any liability towards Rama? Why?

भानुदासची रामा प्रती काही जबाबदारी आहे का? का?

- b. A man was shopping in a clothes shop when a 5 year old boy who was with him was hit by a glass piece on his leg and seriously injured. Shopkeeper took a defence of impossibility of having a piece of glass in a clothing shop.

एक व्यक्ती कपड्यांच्या दुकानात खरेदी करत असताना त्याच्या सोबत असलेल्या 5 वर्षाच्या मुलाच्या पायाला काचेवर लागल्याने तो गंभीर जखमी झाला. कपड्यांच्या दुकानात काचेचा तुकडा येऊ शकत नसल्याचा बचाव दुकानदाराने केला.

1. Whether shopkeeper is liable for compensation ? why?

दुकानदार नुकसान भरपाई देण्या साठी जबाबदार आहे का? का?

2. State the maxim related to above situation.

वारी परिस्थितीस अनुरूप नीती वचन सांगा

- c. Ojas a 15 years boy , climbed over the Pyarashet's wall in pursuit of stray dog. While in the Pyarashet's garden , an injury was caused to him by a spring gun set up by the Pyarashet without any notice . While taking support of the wall to walk due to injury, the pots in the garden were broken.

ओजस हा १५ वर्षांचा मुलगा भटक्या कुत्रा मागे लागल्यामुळे धावत प्याराशेठ च्या भिंतीवर चढला. प्याराशेठ च्या बागेत असताना, कोणतीही पूर्वसूचना न देता प्याराशेठ ने बसवलेल्या स्प्रिंग गनमुळे त्याला दुखापत झाली. दुखापतीमुळे चालण्यासाठी भिंतीच आधार घेताना बागेतील मडकी तुटली.

1. Whether Ojas was entitled to recover damages? Why?

ओजसला नुकसान भरपाईचा अधिकार असेल का? का?

2. Can Pyarashet recover compensation from Ojas for damaging the garden? Why?
बागेचे नुकसान झाल्याबद्दल प्याराशेठ ओजसकडून भरपाई वसूल करू शकतो का?
का?

d. Sukhdev having his grocery shop in a village adjusted his weighing scale in such way that customer gets less 50 gram in quantity.

एका गावात किराणा दुकान असलेल्या सुखदेवने त्याचे वजन मोजण्याचे प्रमाण अशा प्रकारे समायोजित केले की ग्राहकाला 50 ग्रॅम कमी प्रमाणात वस्तु मिळतात.

1. Name and explain the wrongful activity conducted by the Sukhdev.

सुखदेव यांनी केलेल्या चुकीच्या कृतीचे नाव सांगा आणि स्पष्ट करा

2. State how the customer is protected by law.

ग्राहकाला कायद्याद्वारे कसे संरक्षित केले जाते ते सांगा.

Q4. Answer the following questions (Any 3) (39 Marks)

कोणत्याही 3 प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (39 marks)

a. Explain the concept of vicarious liability with the help of suitable case laws.

योग्य न्यायनिर्णयांच्या सहाय्याने विकेरियस लायबिलिटीची संकल्पना स्पष्ट करा.

b. State the principal of absolute liability with special reference to Ryland v. Fletcher case

रायलँड वि. फ्लेचर प्रकरणाच्या विशेष संदर्भासह संपूर्ण उत्तरदायित्वाचे मुख्य वर्णन करा

c. Explain the maxim 'volenti non fit injuria' with its limitations.

व्हॉलेंटी नॉन फिट इजा हे तत्व त्याच्या मर्यादांसह स्पष्ट करा.

d. State the role and procedure under State Consumer Dispute Redressal Commission.

राज्य ग्राहक विवाद निवारण आयोगाच्या अंतर्गत भूमिका आणि कार्यपद्धती सांगा.

e. When does licencing authority or Court has power to disqualify a person to hold driving licence. ? also state effects of disqualification order.

वाहन चालविण्याचा परवाना धारण करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीला अपात्र ठरवण्याचा अधिकार परवाना प्राधिकरण किंवा न्यायालयाला कधी असतो. ? अपात्रतेच्या आदेशाचे परिणाम देखील स्पष्ट करा
